

[Undervisningsministeren.]

man gør i øjeblikket, så bør man reducere ved at indkrænke antallet af dobbeltklasser og formindske elevantallet i seminarieklasserne. Jeg vil gerne i den forbindelse sige, at det er min personlige erfaring, at det er dårligt og skadeligt at have for mange elever i en seminarieklasse. Derimod tror jeg, at der altid vil være brug for et statsseminarium på Emdrupborg af den særlige karakter, som dette seminarium har.

Tanken om et statsseminarium i København fremkom i det udvalg, som undervisningsministeriet i 1946 nedsatte angående afhjælpning af lærermanglen, og fra begyndelsen af skoleåret 1949—50 oprettedes så seminariet. Der var dengang røster fremme om, at det måske kunne blive farligt for de tre private seminarier her i byen, men denne frygt viste sig ubegrundet. Tilgangen til de private seminarier rækker langt ud over disse seminariers normale kapacitet.

Jeg skal med disse få indledningsord og iøvrigt med henvisning til bemærkningerne til lovforslaget som fremsat i folketinget udtrykke ønsket om, at Emdrupborg statsseminarium må fortsætte på lignende måde, som det hidtil har gjort, og at dette lovforslag må få en let gang gennem det høje ting.

H. P. Johansen: Jeg har ikke særlig mange bemærkninger at gøre om det foreliggende lovforslag, fordi jeg i alt væsentligt kan tiltræde lovforslaget, som det er fremsat og gennemført i folketinget.

Lovforslaget, der angår statsseminariet i København, tilsigter dels at ophæve lovens revisionsparagraf, dels at skabe grundlag for oprettelse af en øvelsesskole ved dette seminarium, og jeg kan anbefale begge dele. Når revisionsparagraffen foreslås slettet, er det, fordi man regner med, at der stadigvæk vil være elever til 4 seminarier her i København; det var dette, man for 4 år siden, da man gennemførte loven, var noget usikker overfor. Det var især ledelsen af de private seminarier, der nærede ængstelse for at komme til at arbejde med halvfylde klasser, når der kom et seminarium til i hovedstaden, en ængstelse, der har vist sig ubegrundet.

Den anden ændring, som jeg også kan anbefale, åbner mulighed for oprettelse af en øvelsesskole ved statsseminariet Emdrup-

borg. Jeg kan gøre det af flere grunde, også ud fra det synspunkt, at den måske kunne tænkes at blive en nødvendighed. Man kan vel næppe pålægge de herværende kommuneskoler at være øvelsesskoler for et seminarium, og jeg vil ikke tro, man ville gøre det, hvis skolerne ønskede sig fritaget.

Et andet spørgsmål er så, hvad der giver den bedste uddannelse i praktisk skolegerning, en særlig øvelsesskole eller de almindelige kommuneskoler, som hidtil har været brugt. Alt andet lige vil jeg mene, at spørgsmålet må besvares med et både-og. Jeg tror nemlig, det er meget nyttigt, at seminarieeleverne får lejlighed til at følge undervisningen i en almindelig kommuneskole, selvom der findes en særlig øvelsesskole ved seminariet, og det er vistnok også efterhånden blevet det almindelige. Landsseminarierne har som regel et samarbejde med de egentlige købstadsskoler eller i hvert fald med en af dem, således at eleverne får lejlighed til at overvære og deltage i arbejdet der. I det hele taget tilstræber man at gøre den praktiske del af læreruddannelsen så alsidig som muligt, og det må vist siges at være heldigt. Man kan her nævne de særlige øvelsesskoler og de almindelige kommuneskoler; man kan pege på de såkaldte landsbyskoleophold, som seminarieeleverne i reglen er meget glade for; man kan også nævne vikartjenesten, der efterhånden er indgået som et led i læreruddannelsen.

I denne forbindelse kan jeg ikke undlade at sige et par ord om vikartjenesten, der som bekendt består i, at seminarieeleverne fra tredje klasse virker som vikarer i to eller tre måneder. Det er nødvendigt på grund af den store lærermangel, men ordningen har sine svagheder, idet der sikkert altfor ofte tildeles de unge mennesker arbejde, der overstiger deres kræfter, ikke just i faglig henseende, men oftere i disciplinær henseende.

Nu kan man naturligvis spørge, hvad der egentlig foreligger om dette vikararbejde. Her kan jeg henvise til, at seminarieeleverne som regel skriver en fyldig rapport over deres arbejde som vikarer, meget ofte en rapport, der omfatter 40 eller 50 sider. Dette skriftlige arbejde fremlægges ved den afsluttende prøve i praktisk skolegerning, og i hvert fald en ikke ringe del af disse rapporter bekræfter, hvad jeg før sagde om disciplinære vanskeligheder. Jeg må ind-